WARIES MISDAADREEKS · Nº 161

Kersentijd in Drechterland

De zaak van de brandende fruitschuur

KIES-JE-EIGEN-ROUTE-ONDERZOEK
MISDAADPUZZEL VOOR VOLWASSENEN

Inhoud

Zo werkt dit boek	4
Wie is wie	6
Werkblad 1: Logboek	7
Het onderzoek: paragrafen 1 tot en met 52	8
Het dossier: stukken 1 tot en met 25	44
Aan de lezer	71
Werkblad 2: De nacht van 1 op 2 juli	72
Werkblad 3: Wie, wat, waar	73
Werkblad 4: Kisten, kilometers en minuten	74
Antwoordformulier	75
Hints (op hun kop)	78
Verzegelde oplossing	81
Nawoord	89

LEES DIT EERST

Zo werkt dit boek

Dit is geen roman. Het is een onderzoek dat jij uitvoert. Je bent rechercheur bij het Team Brand & Milieu van de Districtsrecherche Westfriesland, en je hebt drie werkdagen om uit te zoeken wie in de nacht van dinsdag 1 op woensdag 2 juli 2025 de fruitschuur van Dijkzicht aan de Westfriese Omringdijk in brand stak.

PARAGRAFEN

Het onderzoek bestaat uit genummerde paragrafen. Je begint bij paragraaf 1 (p. 8). Aan het eind van elke paragraaf kies je wat je doet, en ga je naar de paragraaf met het nummer achter het pijltje. Lees de paragrafen niet op volgorde: de nummers zijn door elkaar gezet.

DRIE SPOREN

Vanaf het erf van Dijkzicht kies je steeds een spoor: de concurrerende teler, de seizoensarbeider of de verzekeringsman. Elk spoor eindigt met een eindwoord, dat je op je logboek noteert. Met alle drie de eindwoorden mag je naar het overleg met de officier van justitie. De volgorde kies je zelf. Onderweg zijn er zijpaden: soms nuttig, soms alleen tijdverlies.

DE KLOK

Je hebt van woensdag tien uur tot vrijdag vijf uur: 24 werkuren. Elke paragraaf vermeldt rechtsboven hoeveel tijd hij kost. Kleur op je logboek (p. 7) per half uur een hokje in. De klok loopt nooit terug. Hij beslist niet over wat je te zien

DE MENSEN IN DEZE ZAAK

Wie is wie

Gerrit Moeijes	62, eigenaar van Fruitbedrijf Dijkzicht, Wijdenes
Lotte Moeijes	31, zijn dochter, neemt het bedrijf over; bedacht de plukapp
Siem Vlaar	59, voorman van Dijkzicht sinds 1994, Venhuizen
Fenna Groot	66, eigenaar van B&B De Leek, buurvrouw aan de Weeltjesdijk
Arend Pronk	54, kersenteler aan de Streekweg in Hoogkarspel
Hennie Pronk	zijn vrouw, runt de boerderijwinkel
Mik Zieliński	27, seizoensarbeider uit Września (Polen), derde seizoen bij Dijkzicht
Ewa Dąbrowska	44, ploegleider van de plukkers
Joost Kuin	21, student uit Hoorn, plukker bij Dijkzicht
Ruud Kaagman	48, assurantietussenpersoon in Venhuizen
Marja Kaagman	zijn vrouw, doet de administratie van het kantoor
Marloes Vink	planner bij afnemer Noordkop Vers
Peter Sjerps	brandonderzoeker
Inge Molenaar	jouw teamleider
mr. H. Bosgra	officier van justitie

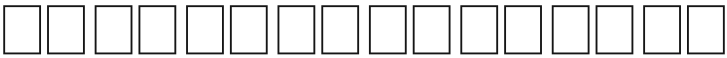
Een situatieschets van de omgeving vind je in het dossier als stuk 2 (p. 46).

WERKBLAD 1

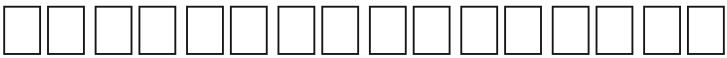
Logboek

Tijdteller. Elk hokje is een half uur. Kleur in wat elke paragraaf kost.

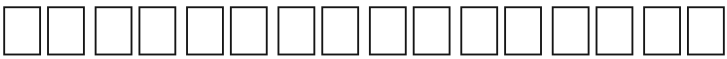
Woensdag 10:00 – 18:00 (uur 0 – 8)

Donderdag 09:00 – 17:00 (uur 8 – 16)

Vrijdag 09:00 – 17:00 (uur 16 – 24)

Eindwoorden

spoor A	spoor B
spoor C	stand bij het slot

Ontvangen stukken

- ☐ stuk 1
- ☐ stuk 2
- ☐ stuk 3
- ☐ stuk 4
- ☐ stuk 5
- ☐ stuk 6
- ☐ stuk 7
- ☐ stuk 8
- ☐ stuk 9
- ☐ stuk 10
- ☐ stuk 11
- ☐ stuk 12
- ☐ stuk 13
- ☐ stuk 14
- ☐ stuk 15
- ☐ stuk 16
- ☐ stuk 17
- ☐ stuk 18
- ☐ stuk 19
- ☐ stuk 20
- ☐ stuk 21
- ☐ stuk 22
- ☐ stuk 23
- ☐ stuk 24
- ☐ stuk 25

DEEL 1

Het onderzoek

Begin bij paragraaf 1. Lees daarna alleen de paragraaf waar je keuze je heen stuurt.

1 WOENSDAG 2 JULI, TIEN UUR, WEELTJESDIJK

Je ruikt het al voordat je het ziet. Ergens tussen Wijdenes en Oosterleek, waar de Weeltjesdijk onder de Westfriese Omringdijk door de polder kronkelt, hangt een lucht van nat as, gesmolten plastic en iets zoets dat je pas na een paar tellen thuisbrengt: kersen. Tonnen kersen, gekookt in hun eigen kisten.

De fruitschuur van Dijkzicht staat er nog, in de zin dat er een vorm staat. Stalen spanten, zwart en krom als de ribben van een gestrande walvis. Een roldeur die naar binnen is gebogen. Daarachter, tegen de groene helling van de dijk, grazen schapen alsof er niets gebeurd is. Boven de dijk zie je alleen lucht; het Markermeer ligt erachter, hoger dan het land waarop je staat.

Op het erf wachten vier mensen. Een brandonderzoeker in een oranje jas, Peter Sjerps, die je een map toesteekt voordat je je naam hebt gezegd. Een jonge vrouw met een laptop onder haar arm en de kringen van een slapeloze nacht onder haar ogen: Lotte Moeijes. Op een omgekeerde kist zit een man van in de zestig met zijn handen tussen zijn knieën. Dat is Gerrit, de eigenaar; hij kijkt niet op. En een stevige man met een thermoskan loopt van de een naar de ander om kof-

fie in te schenken: Siem Vlaar, de voorman. ‘U zult wel trek hebben,’ zegt hij, en drukt je een bekertje in handen.

Je telefoon trilt. Inge Molenaar, je teamleider. ‘Bosgra wil vrijdag om vijf uur een naam,’ zegt ze. ‘Of een heel goede reden waarom niet. Er zijn drie mensen die iedereen hier al heeft genoemd: een teler uit Hoogkarspel die een ruzie heeft met Moeijes, een seizoenskracht die maandag op staande voet is ontslagen, en een verzekeringsman die opvallend snel aan de telefoon hing. Begin waar je wilt. Maar begin.’

Je gaat op de motorkap van je auto zitten en leest wat je hebt.

> Lees nu de stukken 1 tot en met 6 in het dossier, vanaf p. 45. Zet je tijdteller op 0. Elke volgende paragraaf vermeldt bovenaan hoeveel tijd hij kost; tel die op zodra je hem leest.

Lees de stukken en ga dan naar het erf → 27

2 HET TYPEPLAATJE +30 min

De sorteermachine staat midden in de sorteerhal als een uitgebrand wrak: banden gesmolten, de camera’s die elke kers op kleur en grootte moesten keuren zwart en blind. Aan de zijkant hangt een roestvrijstalen plaatje, verkleurd maar leesbaar. Je wrijft het roet eraf met je mouw: CeraSort K6, bouwjaar 2025, serienummer K6-25-0387.

Dezelfde machine als op de bon. Het is in elk geval de goede machine die verbrand is.

Ga terug naar Kaagman → 38

DEEL 2

Het dossier

Hier staan alle stukken van de zaak, op nummer. Lees een stuk pas wanneer een paragraaf zegt dat je het krijgt. Wie vooruit bladert, bederft zijn eigen puzzel.

De stukken zijn wat ze zijn: verklaringen die midden in de nacht werden opgenomen, mails die iemand liever niet had verstuurd, tabellen uit apparaten die niet weten dat er een misdrijf is gepleegd. Niemand heeft ze voor jou geordend of samengevat. Er staat niets in dat er niet in hoort, en niets is onderstreept.

Tijden in de stukken zijn de tijden die de schrijver of het apparaat opgaf. Weegdagen, ritbonnen en loggers liegen zelden; mensen soms wel. Vergelijk, reken na, en leg stukken naast elkaar die op het eerste gezicht niets met elkaar te maken hebben.

> De stukken 1 tot en met 6 krijg je bij het begin. De stukken 22 tot en met 25 komen pas aan het eind van het onderzoek.

1 OVERDRACHTSNOTITIE

DISTRICTSRECHERCHE WESTFRIESLAND
Team Brand & Milieu

Aan rechercheur (dienstdoend), zaak 25-0702-WD

Van I. Molenaar, teamleider

Datum woensdag 2 juli 2025, 09:30

Betreft brand fruitschuur Dijkzicht, Weeltjesdijk 9, Wijdenes

---

Feiten tot nu toe. In de nacht van dinsdag 1 op woensdag 2 juli 2025 is de fruitschuur van Fruitbedrijf Dijkzicht (eigenaar G. Moeijes) grotendeels uitgebrand. Eerste 112-melding 01:38, brandweer ter plaatse 01:51, brand meester 03:40. Geen gewonden. Verloren: schuur, sorteermachine (nieuw, juni 2025), administratie in het kantoor, voorraad kersen in de schuur. De kantine aan de oostkant heeft alleen rookschade.

De brandonderzoeker gaat uit van brandstichting (zie zijn voorlopig verslag). Er is geen braakschade; de zijdeur zat op slot.

Betrokkenen (stand 09:30): eigenaar Gerrit Moeijes (62); dochter Lotte Moeijes (31), die het bedrijf gaat overnemen; voorman Siem Vlaar (59); buurvrouw en getuige Fenna Groot (66), B&B De Leek. In de omgeving worden drie namen genoemd: Arend Pronk (54), kersenteler in Hoogkarspel, die dit voorjaar zijn afnemer aan Dijkzicht verloor; Mikołaj (Mik) Zieliński (27), seizoensarbeider, maandag 30 juni ontslagen na een beschuldiging van diefstal; Ruud Kaagman (48), assurantietussenpersoon in Venhuizen, die de verzekering van Dijkzicht verzorgt.

Opdracht. Stel vast wie de brand heeft gesticht, met welk motief en op welke manier. De officier van justitie, mr. H. Bosgra, wil vrijdag 4 juli om 17:00 een onderbouwde verdenking, of een onderbouwde reden waarom die er (nog) niet is. Vorderingen van gegevens bij bedrijven lopen via mij; reken op twee à drie dagen.

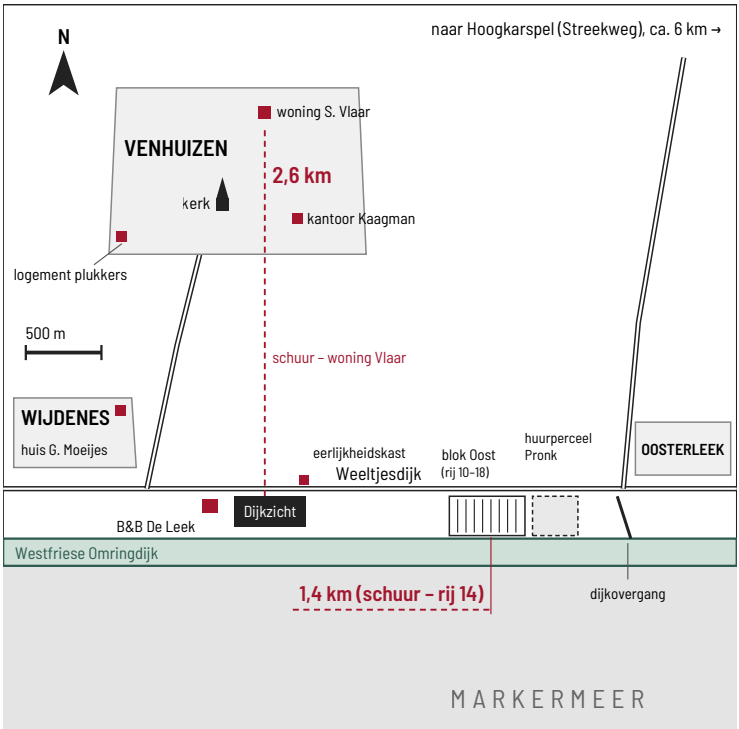
Let op. Op het erf heeft iedereen al een theorie, en de dorpen ook. De teler, de plukker en de verzekeringsman zijn namen die anderen ons aanreiken. Dat maakt ze niet schuldig en ook niet onschuldig. Bosgra wil per persoon zien waar die was, op papier, niet op iemands woord.

De noodhulpagent heeft vannacht vier verklaringen opgenomen (Siem Vlaar, Gerrit en Lotte Moeijes, Fenna Groot). Lees ze kritisch; ze zijn opgenomen tussen half drie en tien over vier ’s nachts, door mensen die net hun schuur of hun buren hadden zien branden.

I. Molenaar

2 SITUATIESCHETS

Situatieschets van de omgeving, vereenvoudigd. Opgemaakt door Team Brand & Milieu, 2 juli 2025. Noorden boven. B&B De Leek ligt 400 meter ten westen van de schuur.

De weg vanuit Venhuizen komt ten westen van B&B De Leek op de Weeltjesdijk uit; wie van Venhuizen naar de schuur rijdt, passeert De Leek. De Weeltjesdijk loopt langs de binnenkant van de Omringdijk; de schuur staat tussen de weg en de dijk.